

nikov, iste prijazno opozoriti pismeno na njih dolžnost. Podpornim članom se na predlog tovariša g. Fr. Voglarja odslej vsakikrat izroči tiskano potrdilo.

Na to je sledilo poročilo tajnikovo, o katerem se bo na predlog tovariša g. Exla razpravljalo pri prihodnjem zborovanju.

Pri izvolitvi novega odbora za bodoče društveno leto so bili izvoljeni sledeči odborniki: Predsednik Armin Gradišnik — Celje; namestnik Tone Petriček — Zalec; tajnik Rudolf Wudler — Griže; blagajnik Lovro Sah — Teharje; pevovodja Rajko Vrečar — Zalec; arhivar Josip Žagar — Celje; odbornika: Ludovik Černej — Griže; Franjo Krajnc — Celje.

Slovenjebistriško učiteljsko društvo je imelo svoje prvo zborovanje za leto 1905. dne 5. januarja v Sl. Bistrici.

Zborovanja se je udeležila le tretjina članov. Ta mlačna udeležba nas sili k mnenju, da manjka učiteljskemu prave volje za skupno delovanje. Čaka nas pa še mnogo dela v pedagoškem, didaktičnem in gmotnem oziru.

Stopimo v trdo zvezo k skupnemu delovanju in delujmo na to, da postanejo vsi učitelji okraja brez izjeme člani društva in marljivi obiskovalci učiteljskih zborovanj.

G. predsednik Sabati pozdravi navzoče in naznani kot novega društvega člana g. Lešnika, učitelja v Slov. Bistrici, ter želi društvu, da bi se v novem letu krepilo in razcvitalo. Poroča o delovanju in stanju društva v preteklem letu, kar se je vzelo splošno in posebno v gmotnem oziru z zadovoljstvom na znanje.

Sklenilo se je tudi enoglasno, poslati g. Robiču in vsem slovenskim deželnim poslancem zahvalno adreso za krepko postopanje v povzdigo šolstvo, v prid učiteljskemu sploh in posebno za odpravo tretjega plačilnega razreda.

Predsednik g. Sabati izrazi željo, da bi se naj volil za tekoče leto drug predsednik, ker se je on žrtvoval — sicer rad — za društvo že celih šest let in ker tudi nov odbor povzroči v društvu novo življenje. Izvoli se potem novi odbor in sicer: Gregor Polanec, predsednik; Jožef Sabati, podpredsednik; J. Lulek, tajnik; gđc. Ot. Feigelj, blagajničarica in Janez Šerbak, Janez Span in Jožef Koklj odborniki. G. Koklj prevzame tudi pevovodstvo.

Slednjič se zahvali g. Polanec g. Kristlu za prepustitev prostora za učiteljska zborovanja in g. Sabatiju za izvrstno vodstvo društva.

Prihodnje zborovanje se določi na prvi četrtek v mesecu marcu t. l., pri katerem bosta predavala gđc. Negovetičeva in g. J. Lulek, učitelj v Makolah.

Književnost in umetnost.

„Popotnik“. I. števil., XXVI. letnik. — Na uvodnem mestu čitamo izborna razprava »Tehnika in nazornost v učni metodi«, ki jo je spisal Iv. Stukelj. Temeljiti ta spis, pisan z razumom in plemenitim navdušenjem, bo brez dvoma splošno ugajal in morda provzročil koristno in stvarno polemiko. — Fr. Kocbek priobčuje spis »Nekaj o risanju«, kar je zanimivo in aktualno. Po naši sodbi bo risanje po novi metodi toliko časa uspevalo, dokler mu ne odmeri birokracija šablonske tesnobe. Iz Kocbekovega spisa razvidimo, koliko lahko dosežemo tudi v tej disciplini, če puste učitelju svobodne roke. — Zlasti srednješolsko učiteljsko bo zanimal »Donesek k preosnovi slovenskega pouka na srednjih šolah«, ki ga je napisal dr. Fr. Ozvald. — Kulturno-zgodovinskega pomena je začetek dr. Fr. Ilešiča razprave »Iz zgodovine šolstva«. Tako delo je zaslužno! — Marljivi tovariš Ivan Šega nadaljuje »Pedagoške utrinke«, ki govore v tej številki o žalostnem koroškem slov. šolstvu. — »Književno poročilo« prinaša nove pojave na literarnem trgu. — Številko zaključuje »Razgled«, ki je v »Listku«, »Pedagoških paberkih« in v »Kroniki« poln zanimivih vesti iz šolskega sveta. — V celoti se torej reprezentuje I. letošnja »Popotnikova« številka jako lepo in bogato. Obenem nam je naj-

lepši dokaz neumornega delovanja zaslužnega »Popotnikovega« urednika, g. ravnatelja Nerata. Dokaz pa je tudi delavnosti slovenskega učiteljstva. — Svoje čitatelje pa tudi opozarjamo na listnico upravnistva, ki se glasi: Današnja številka pošiljamo nekaterim na ogled. Kdor se ne misli naročiti, naj jo odda drugemu, ki bi morda postal naročnik, ali naj jo vrne upravnistvu »Popotnika« v Kranju. Svoje somišljenike prosimo, naj podpirajo in razširjajo »Zavezine« liste. Žalostno, da se tako izboren pedagoški list kakor je ravno »Popotnik« ne more vzdržati brez »Zavezine« podpore. Najmanj vsaka šola naj bi bila naročena nanj. Pri vsakem učiteljskem društvu naj se izvoli eden ali več poverjenikov, ki bi pri ugodni priliki nekoliko poagitali za naše liste. Da se jim delo olajša, naj nam blagovole poslati imenik vsega v dotičnem okraju službujočega učiteljstva, katerega dobe po pregledu nazaj. Prosimo, gg. poverjeniki oziroma predsedniki okrajnih učiteljskih društev! — Ker se bodo naslovi na novo uredili, prosimo še enkrat, naj se nam vsaka sprememba pravočasno sporoči. V zadnjem času so reklamacije na dnevnem redu. List se pošilja vedno vsakomur, kdor plačuje naročnino. Najmanjše, kar moremo zahtevati, je to, da nam prijavijo naročniki spremembo bivališča, ker upravnistvo vendar ne more vedeti za vsakoga, kdaj se preseli na nov službeni kraj. — Vse one, ki še kaj dolgujejo, prosimo, naj store čim preje svojo dolžnost.

Vestnik.

Naprednemu učiteljskemu. Z vseh strani nam dohajajo izjave tovarišev, ki nam dokazujejo, da jim dela naš list sedaj, ko smo ga izpremenili v tednik, veselje — bolj, nego jim ga je delal prej. Take izjave nas gotovo vesele, ker nam pričajo, da govorimo tako, kakor čuti in misli napredno učiteljsko. Take izjave so nam — to izjavljamo s posebnim poudarkom — velika moralna podpora, ki nam de dobro ob težavnem, odgovornem in naporinem delu. Želimo si pa več materialne in duševne podpore. Naših somišljenikov in somišljenic dolžnost je, da nam pridobijo več novih naročnikov, da tako učvrstimo tudi svoje gmotno stališče. Take podpore nam je treba, sicer je naš upravnik v večnih skrbah. Mnogo je še učiteliev in učiteljic, ki so mnenja, da jim ni treba podpirati svojega glasila. Žalostno je, da nimajo celo nekateri voditelji, oziroma voditeljice večrazrednic našega lista. Taki ljudje ne sodijo na taka mesta, ker nimajo pojma o delovanju in gibanju naprednega učiteljstva. Taka mesta so samo za napredne ljudi. — Vsako okrajno učiteljsko društvo naj določi več stalnih referentov, ki nas bodo redno obveščali o vseh dogodkih v dotičnem okraju, da bomo v svojih poročilih točni in aktualni. Podpirajmo drug drugega!

Učiteljski konvikt. Na II. pedagoškem večeru pri g. profesorju R. E. Peerzu v Ljubljani sta nabrala gg. R. Peerz in J. Verbič 408 K; g. Josip Orel, nadučitelj na Prvačini nabral na ženitovanju g. Franca Zorna z gospodično Tončko Besednjakovo 23 K; g. Anton Kukovič iz Polanšaka 1 K. Živel! darovalci in nasledniki!

Čekovni promet učiteljskega konvikta. (Letnina za l. 1904): Vransko učiteljsko in sicer gg.: S. Meglič, A. Šnideršič, I. Kramar, I. Jakše, R. Vrabl in J. Bizjak; g. Franjo Vendramin, nadučitelj v Dutovljah; g. Ivan Kum, šolski voditelj na Kalu; g. Josip Valentič, nadučitelj pri sv. Antonu poleg Kopra; gđc. Štefka Rusnak, učiteljica pri sv. Antonu poleg Kopra; g. Ivan Jezeršek, nadučitelj v Križu; gospodična Helena Debevec, učiteljica v Križu; g. Drago Korošec, šolski voditelj v Topolščini pri Šošanu; g. Josip Kobač, nadučitelj na Premu; gospodična Katica Valentič, učiteljica na Premu; gospodična Mici Carli, učiteljica na Ostrožnem brdu; g. Ign. Trame, nadučitelj v Kamniku; g. E. Adamič, učitelj v Kamniku; g. Ivan Robnik, učitelj pri Sv. Križu pri Mariboru.

Učiteljski dobrotniki. Gđc. Pavla pl. Renzenberg, c. kr. vadniška učiteljica v Ljubljani, 10 K; g. Karel Šavnik, župan, posestnik i. dr. v Kranju, 10 K; g. dr. Viktor

Gregorič, zdravnik v Sežani, 5 K; Valentin Klinar, župnik v Dutovljah, 2 K; g. Karel Planinšek, trgovec v Ljubljani, 5 K; g. Ivan Jenko iz Zagorja ob Savi, 10 K namesto venca na krsto gospici Olgi Sterletovi; g. Fran Sterle, postajenačelnik v p. v Ljubljani, 5 K namesto venca na krsto svojemu prijatelju Ivanu Resmanu; neimenovan 1 K; g. Ignaciji Gruntar, c. kr. notar v Ribnici, 10 K namesto venca na krsto svojemu prijatelju Ivanu Resmanu; »Posojilnica na Dolu« na Štajerskem, glasom sklepa občnega zbora 10 K; g. Berta Sever, trgovka v Trubarjevih ulicah 5 K; g. dr. Henrik Tuma, odvetnik in deželni poslanec v Gorici, 10 K. Živeli učiteljski dobrotniki in nasledniki! Bog plati!

Kolekta poštnih znamk za učit. konvikt. Iz Ptuja kolekta šte. 77; iz šentlenartskega okraja v Slovenskih goricah kolekta šte. 64 in 65; iz celjskega in vranskega okraja kolekta št. 1; iz krškega okraja kolekta št. 50 in dva prepisa; vse tri kolekte iz krškega okraja je nabral g. nadučitelj Ivan Malnarič, ki bodi v zgled onim tovarišem, ki valjajo kolekte zaprašene v svojih miznicah. Čim bolj bodo kolekte krožile križem domovine, tem preje pridemo do zaželjenega cilja. Ne samo, da imamo na ta način gmoten dobiček, ampak potem kolekt se tudi ljudstvo vzpodbuja za idejo učiteljskega konvikta. Na ta način pripravlja in gladi učiteljstvo pot podpisaneu blagajniku, ki trka s posebno prošnjo pri učiteljskih prijateljih za podporo učiteljskemu konviktu. Potem »kolekt« in pa potem tu imenovanih prosenj na učiteljske prijatelje bomo pripravili ugodna tla za efektno loterijo, ki jo namerava prirediti odbor na korist učiteljskemu konviktu. Le vsi za enega in eden za vse!

J. Dimnik, blagajnik.

Nekoliko odgovora. Vedeli smo, da bo naša ofenziva zbodla klerikalce v dno duše. Zaporedoma v 13. in 14. številki je »Slovenec« po svoji ljubeznivi navadi otepala okolo sebe. Ponatisnil je del našega članka »V ofenzivi« ter dodal: »Tako veleučeni in bojeviti junaki Učit. Tovarisa«. Oni nas zmerjajo, nam napovedujejo boj — in prosijo za 30.000 K. Mi jim privoščimo to vsoto in še več. A zmerjati se ne damo nikomur. Dolgočasni in duhomorni ste, gospodje, to ste dobro povedali. A vaša prva dolžnost je, da se — poboljšate. Dobri učitelji so nam vsikdar ljubi in podpirali jih bomo z vsemi močmi ter se potegovali za njih zahteve. Ali so pa duhomorni »Tovariševci« dobri, o tem naj izprašajo svojo vest. Tako znajo odgovarjati klerikalci na naše stvarne in z dejstvi podprte dokaze. Z namenom je izpustil »Slovenec« našo izjavo, da smo bili primorani stopiti v boj zoper njega zaradi neprestanega hujskanja, poniževanja, zmerjanja in ovađstva. Ako smatra klerikalizem z dejstvi podprte dokaze za zmerjanje, potem ne sme pisati več, da je javne kritike potreben, kar je pred kratkim izjavil. Prepove naj o vseh svojih činih javno kritiko in napove naj nezmotljivost, da bomo vedeli, pri čem smo. Dosedaj ni mogel niti ene naše trditve v lanskim Amonitih ovreči z drugim kakor z zmerjanjem. Kar sam dela, to očita nam. Da so bili in še bodo naši članki klerikalizmu duhomorni, to prav radi verjamemo, ker ni nobena reč duhomornejša, kakor čitati o slabih dejanjih, napakah in pregrehah svoje lastne stranke. Povedali smo že in to povemo še enkrat, da ne prosimo, še manj pa beračimo za izboljšanje bednega gmotnega stanja, marveč to odločno zahtevamo, ker je vsak delavec vreden svojega plačila! Kdor se temu ustavlja, dela vnebojijoč greh. Učiteljstvo ima za sedanje časovne razmere preberaške plače, ki ni mogoče z njimi ni živeti ni umreti. Kako nam je privoščil dosedaj klerikalizem 30.000 K in še več, smo videli. Tupatam izjavlja, da je za šolo in učiteljstvo vnet, da vodi javnost za nos. Klerikalizem je bil, je in ostane šoli in učiteljstvu sovražan, ker zahteva to njegov princip; ako je in bo storil kaj dobrega v tem zmislu, ni in tudi ne bo storil tega iz prepričanja, ampak iz strahu pred narodom, ker je ta vdan šoli in vnet za napredek. — Kateri so klerikalizmu dobri učitelji, vemo prav dobro; konzumar, politik in nazadnje še le učitelj — tak jim je vzor! Stavek »a vaša prva dolžnost je, da se — poboljšate«, vržemo klerikalizmu v lice

nazaj. Da nam zreli možem, ljudskim odgojiteljem, za blagor naroda neumorno delavnim, za velik trud slabo plačanim in preziranim očita kaj takega, je nezaslišano in največja infamija. V čem smo se pa pregrešili, da bi morali iti v Kanoso? Ali ne izpolnujemo svojih dolžnosti? Tega nam ne more očitati, ker je zadnja, od dež. šolskega sveta izdana izjava naravnost sijajna za nas in našo stanovsko čast. Mar smo brezverci? Tega nam ne more dokazati, saj poučujemo po sedanjih osnovnih šolskih zakonih. Ali smo preveliki grešniki? Tudi tega nam ne more očitati. Popolen ni nobeden človek; slabostim smo vdani vsi. V tem oziru niso klerikalci nič boljši od nas. Dokazov imamo o tem mnogo — pa sedaj molčimo o tem. Torej v čem smo se pregrešili? — Liberalci smo, klerikalnemu stremljenju nasprotni — ta je naš greh. O poboljšanju v tem oziru je zaman vsaka beseda. Če nas klerikalizem pusti tudi stradati, se ne vdamo! Učitelj, ki bi ravnal sedanjim šolskim zakonom nasprotno, je krivoprisežnik in izdajica svojega stanu, to smo že lani dokazali, in o tem dostil S tem smo si »Tovariševci« izprašali svojo vest. Naša naloga je, da bomo kakor doslej tudi v bodoče izpraševali vest klerikalizmu. Če mu ne bo kaj všeč, naj se še oglasi! »Kuropatkin v ofenzivi. Tudi pri nas na Kranjskem imamo drznega vojskovodjo, ki hoče prodirati z vihrajočimi zastavami v vrste sovražnikov. To je »Tovarišev« šefredakter, E. Gangl. Z dnevnim poveljem od 13. pros. 1905 je svetu to novico oznanil, če se prav spominjamo, že v desetič. »Lansko leto«, tako piše idrijski Kuropatkin, »z novim letom smo stopili v ofenzivo.« (In mi smo to strašno novico šele letos ob novem letu izvedeli!) »Norca se je delal iz nas klerikalizem (čujtel!) »Naš boj na divje Amonite jim je temeljito zamašil usta ... a naši lanski Amoniti so bili le priprava za boj (drzne figure!). Večkrat bo naše bojevanje dolgočasno in duhomorno (dolgočasne boje raje koj opustite); večkrat smešno in ironično (tisto pa že), resno in žalostno (konec bo skoraj gotovo žalosten). Tak boj ne more škodovati, marveč mnogo koristiti; ne more biti premagan, ampak postati mora prej ali slej zmagovalec. (Boj — premagan — zmagovalec. Dobro povedano). Poslali smo sovražniku parlamentarje, ki niso opravičili ničesar, kar smo že naprej slutili. Užaljeni so se vrnili z odgovorom: »To je vse skupaj preneumno!« Da, preneumno vse skupaj, g. Gangl. Podpišemo z obema rokama. — Tako torej! Kakor navadno, brije klerikalizem s svojimi opazkami norca iz nas. Vse, kar smo pisali v lanskim Amonitih, je podpisal klerikalizem z obema rokama, da je preneumno. Kaj smo dokazali? — Da se klerikalizem bojuje za posvetno nadvlado ter je ugledu cerkve že mnogo škodoval in mu še škoduje. Da je že od pamtiveka slovensko učiteljstvo poniževal, zasramoval in mu jemal čast in spoštovanje, zaradi česar smo bili primorani, da smo se ločili od njega. Da se poslužuje za dosego svojega ideala najpodlejših sredstev: namen posvečuje sredstva — laži, obrekovanja, krive prisege in ščuvanja. Da priznava greh in grešna dejanja za čednost in krepost; da slepari ljudstvo s krivimi pojmi, da zlorablja prižnico in ljudsko zaupanje. Da je njega delovanje v velikem nasprotju z vero, zaradi česar se ljudstvo pohujšuje in peša vera. Glavno delo klerikalizma je, da odvrta ljudstvo od izobrazbe, ker omikano in izobraženo ljudstvo ne tava za njim. Zaradi tega je naš smrtni sovražnik ter nam dela zapreke, kjer le more, ve in zna. — Vse to smo dokazali z dejstvi, naker ni dal klerikalizem niti najmanjšega stvarnega odgovora. Požrl je vse, samo zmerjal je: infamija, laž, preneumno! — Ako bi mi zagrešili najmanjšo reč, bi nas trgal na kose. Stvarnim dokazom ugovarjati je silno težko. Pomaga si klerikalizem s tem, da se hoče delati — kakor neumni otroci — norca iz nas; a poleg tega ostaja sam — neumnež!

Lažejo, da smrdi! »Slovenec« piše v 17. svoji številki tako: »V Lincu so, kakor znano, liberalni učitelji, ki se ponašajo s svojim živalskim pokoljenjem, sklenili izjavo v kateri zahtevajo, naj se v ljudskih in meščanskih šolah opuste vse verske vaje. »Učit. Tovarisa« seveda se pridružuje tej izjavi, zahteva tudi ločitev cerkve od države (dasi ne vé, kaj se to pravi) in trdi med drugim, da »cerkev lahko pogreša šolo, kakor šola pogreša cerkev«, ter da »verske vaje niti s pe-

dagogiškega niti z zdravstvenega stališča niso priporočljive. Taki so naši »vzgojitelji«! Vsak pameten človek je na jasnem, da je namen šole vzgajati mlade ljudi, to je pa nemogoče brez vere in cerkve. Zato je pa cerkev potrebna šoli in šola potrebna cerkvi. Seveda, živali se vzgajajo tudi brez cerkve, in to je menda namen teh »pedagogov«. Tudi ta izjava »Učit. Tovarša« je izraz zistema, po katerem se dela v naši deželi. — Kdor primerja naš članek v zadnji številki »Značilni pojavi« in to »Slovenčev« perfidijo, mora priznati, da ni večjih lažnikov pod solncem kakor so šenklaški gospodje v Ljubljani, ki pišejo »Slovenca«. S takimi cigani govoriti pošteno besedo, je absolutno nemogoče. Dostavljamo samo še, da je »Slovenčev« odgovorni urednik dr. Ignacij Žitnik, ki je znan zaradi svoje častne besede.

Zadnji »Domoljub«, katerega odgovorni urednik je tudi katoliški duhovnik dr. Ignacij Žitnik, je v uvodnem članku in v »novicah« poln obrekovanja in sumničenja naprednega učiteljstva. To si moramo dobro zapomniti! Klerikalno časopisje sploh ne more živeti brez opravljanja poštenega učiteljstva.

Okrajna učiteljska skupščina za kranjski šolski okraj se vrši dne 6. julija t. l. v Trzinu v ondotni ljudski šoli ob 10. uri dopoldne. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu tudi nastop »Kuhinjska sol« v III. razredu. Ta referat morajo izdelati vsi člani skupščine. Nadučitelj Fr. Rojina bo predaval o vrednosti in pomenu čebeloreje za ljudskega učitelja.

Prijateljski sestanek učiteljev radovljanskega okraja na Bledu se je izvršil kar najčastneje. Udeležilo se ga je lepo število koleginj in kolegov, kar jasno svedoči, kako umestna in potrebna je bila ideja, da storimo korak, ki naj nas sklene tesneje v prijateljski krog ter vzpodbuja k pravi vzajemnosti. O pomenu in važnosti takšnih sestankov izpregovorimo o priliki več; danes bodi izrečena samo zahvala g. sklicatelju na tem zasedanju in odkrita želja, naj bi bila udeležba ob sestanku na Jesenicah — v prvi polovici meseca februarja — še mnogo večja.

Šolske vesti iz vranskega okraja. Vobče je znano, kako težko učitelji-voditelji časih dobe od kraj. šol. svetov denarja za nabavo potrebnih učil. Zgodilo se je celo, da je šolski voditelj dogovorno z načelnikom naročil učil, a načelnik se je v tem premislil ter potem po poštnem povzetju došlih učil ni hotel sprejeti. Da se takim nevšečnostim vekom pride ter obenem dožene, da se vsako leto zbirka učil pri vsaki šoli zares primerno pomnoži in tako zagotovi napredek šolstva v okraju, je sklenil tukajšnji okrajni šolski svet, da ima vsak načelnik kraj. šol. sveta proračunjeno vsoto za učila zmerom dne 1. vinotoka izročiti šolskemu voditelju. Ta naj potem sporazumno z drugim učiteljskim osebjem naroči potrebna učila ter koncem leta o tem načelniku vroči podroben račun. Morda bi bil takšen sklep umesten tudi drugje. — Za nas neprijetna in našemu ugledu na kvar je tudi okolnost, da ljudstvo še vedno ni na jasnem, v kak namen obrnejo globo, vplačane zaradi šolskih zamud. Še vedno prevladuje mnenje, da so nekak »Zigarrengeld« učiteljem. Tudi v tem pogledu smo storili korak naprej. Okrajni šolski svet je odredil, naj se dotični denar porabi za šolarske kuhinje. Na ta način se jim nakloni stalen dohodek, našim neprijateljem pa zaveže jezik. — V tekočem šolskem letu se je razširila šola v Braslovcah v štirirazrednico in se tamkaj na novo namestila gdč. Megličeva. — Za službo učitelja-voditelja v Marija-Reki se ni oglasil nobeden prosilec, dasi se ista nahaja v 2. plačilnem razredu. Zopet nov dokaz o pomanjkanju učiteljev!

Dolžniki učiteljskih listov. Lvovska »Szkola« ima pri svojih naročnikih 10.000 K dolga, šleški »Miesięcznik pedagogiczny« čez 2000 K, »Szkolnictwo« ima čez 300 naročnikov, ki mu že več let niso poslali nobene naročnine. Takisto tožijo tudi češki, srbski itd. listi. Že to je dokaz splošnega učiteljskega ubožstva. »Deutsch-östr. Lehrerzeitung« ima 17.500, »Bayrische Lehrerzeitung« 12.607 naročnikov — ta dva lista že lahko čakata na naročnino nekoliko sto naročnikov, težje pa je to čakanje pri slovanskih učiteljskih listih.

Nov tiskovni zakon hoče uveljaviti baron Gautsch. Ali prevzame Koerberjevo osnovo ali da izdelati novo, je še tajnost. Ker je pa »liberalni« baron Gautsch tolik prijatelj klerikalcev, marajo paziti poslanci, da ne vtihotapi v tiskovni zakon kakega rimskega spaka.

Spomenik krompirju. Malo je ljudi, ki ne vedo, da je bil krompir pred kakimi 300 leti prinešen v Evropo iz Amerike ter je postal poglavitna hrana delavskim slojem. Na Nemškem so postavili nedavno na neki njivi spomenik iz granita v slavo krompirja s sledečim napisom: »Na tem mestu je bil l. 1748. za poskušnjo prvič posajen krompir.« V severnih nemških krajih posebno cenijo krompir, ker tam ne more uspevati žito.

Listnica uredništva.

Zaradi današnjega poročila z letnim računom »Hranilnice in posojilnice Učiteljskega konvikta v Ljubljani« smo morali odložiti več stvari za prihodnjo številko. — V novomeški okraj: Vabila na zadnje zborovanje Vašega učiteljskega društva nismo priobčili zato, ker nam ga ni nihče poslal. Mi ne moremo nič za to, ako nas ne obveščajo tisti, ki bi nas morali. Seveda ne priobčimo tudi poročila o zborovanju, ako nam ga ne pošljejo.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 19.

Kranjsko.

Na paralelki 4 razredne ljudske šole v Zagorju (ob Savi) je razpisano učno mesto v stalno nameščenje.

Prošnje se imajo tuuradno vložiti do 20. februarja t. l.

Prosilci, ki še niso stalno nameščeni v kranjski javni šolski službi, morajo dokazati z državno-zdravniškim izpričevalom, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji, dne 13. januarja 1905.

Št. 78.

Štajersko.

Na dvorazredni ljudski šoli v Tepanji se stalno, oziroma začasno namesti učiteljska služba po III. krajnem razredu.

Provilno opremljene prošnje se imajo postavnim službenim potom vložiti do 20. svečana 1905. pri krajnem šolskem svetu v Tepanji, pošta Konjice.

Krajni šolski svet da prosto stanovanje v šolski sobi.

Okrajni šolski svet Konjice, dne 13. prosinca 1905.

Št. 1074.

V političnem okraju Brežice so popolniti sledeča mesta učiteljev oziroma učiteljic:

I. V šolskem okraju Kozje:

1. Na štirirazredni ljudski šoli v Dobjem, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno;

2. na dvorazredni ljudski šoli v Olimlju, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno;

3. na petrazredni ljudski šoli v Št. Petru pod Sv. gorami, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno oziroma provizorično; moška učna moč dobi prosto stanovanje;

4. na trirazredni ljudski šoli pri Sv. Vidu pri Planini, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno.

II. V šolskem okraju Sevnica:

1. Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Antonu, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno;

2. Na dvorazredni ljudski šoli v Zabukovju, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno.

III. V šolskem okraju Brežice.

1. Na šestrazredni ljudski šoli v Dobovem, tretji plačilni razred, tri mesta učiteljev oziroma učiteljic stalno;

2. na štirirazredni ljudski šoli v Kapelah, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno;

3. na petrazredni ljudski šoli v Pišecah, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno oziroma provizorično; moška učna moč ima prednost;

4. na štirirazredni ljudski šoli v Sromljah, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno.

Prošnje za te službe se imajo vložiti po službenem potu pri dotičnem krajnem šolskem svetu do 30. prosinca 1905.

Brežice, dne 30. grudnia 1904.